Luxembourg, 18. april 2024

PRESSEMELDING 04/2024

Dom i sak E-3/23 *A mot Arbeids- og velferdsdirektoratet*

MINSTEYTELSE ETTER FORORDNING (EF) 883/2004 ARTIKKEL 58

EFTA-domstolen ga i dag en rådgivende uttalelse som svar på et spørsmål forelagt av Trygderetten om tolkningen av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 883/2004 av 29. april 2004 om koordinering av trygdeordninger, artikkel 58 («forordningen).

A, den ankende part i hovedsaken, er norsk statsborger. A bodde i Irland fra mai 2006 til februar 2014 og flyttet deretter tilbake til Norge. I mai 2018 søkte A om uføretrygd. Siden A hadde trygdedekning i både Irland og Norge, beregnet NAV Arbeid og ytelser uføretrygden *pro rata* ved å legge sammen norsk og irsk trygdetid. For Trygderetten anførte A at han hadde rett til en tilleggsytelse etter forordningen artikkel 58 siden summen av As pro rata-ytelser var lavere enn minsteytelsen i folketrygdloven § 12-13 andre ledd.

Ved anmodningen om rådgivende uttalelse, registrert ved EFTA-domstolen 23. mai 2023, ønsket Trygderetten veiledning om tolkningen av forordningen artikkel 58 for å avgjøre om ytelsen i folketrygdloven § 12-13 andre ledd utgjør en minsteytelse etter artikkel 58. Trygderetten spurte særlig om betydningen av at den nasjonale ytelsen er uttrykt i konkrete beløp som reduseres forholdsmessig ved kortere trygdetid enn 40 år.

EFTA-domstolen fant at ordlyden i forordningen artikkel 58 nr. 1 uttrykkelig viser til en minsteytelse fastsatt i gjeldende lovgivning for en trygdetid eller botid som tilsvarer «all tid medregnet for utbetaling» som skal tas i betraktning etter artikkel 52, og at artikkel 58 nr. 1 dermed gjennomfører sammenleggingsprinsippet særskilt med hensyn til minsteytelser. Formålet med den referanseperioden er hovedsakelig å ta hensyn til en situasjon der størrelsen på minsteytelsen etter en EØS-stats lovgivning varierer ut fra tilbakelagt trygdetid eller botid. EFTA-domstolen kom dermed til at det foreligger en minsteytelse etter forordningen artikkel 58 når den nasjonale lovgivningen i en EØS-stat inneholder en særskilt garanti som har til formål å sikre mottakere av trygdeytelser en minsteinntekt som overstiger ytelsesbeløpet de kan kreve utelukkende på grunnlag av deres trygdetid og avgiftsbetaling. Dersom nasjonal lovgivning inneholder en slik særskilt garanti er det uten betydning at ytelsen kan reduseres forholdsmessig etter trygdetid. En annen tolkning ville føre til at tidsrom tilbakelagt etter lovgivningen i andre EØS-stater ikke ville bli tatt i betraktning til støtte for et krav om en minsteytelse fra bostedsstaten, og dermed kunne hindre retten til fri bevegelighet for personer ved å sette dem i en ugunstig situasjon i sin hjemstat utelukkende for å ha utøvd denne retten.

Avgjørelsen er tilgjengelig i fulltekst på EFTA-domstolens nettside, se www.eftacourt.int.

Denne pressemeldingen er et uoffisielt dokument, og er ikke bindende for EFTA-domstolen.